

EUROPEES PARLEMENT

2004

2009

Zittingsdocument

7.1.2009

B6-0033/2009

ONTWERPRESOLUTIE

naar aanleiding van de verklaringen van de Raad en de Commissie

ingediend overeenkomstig artikel 103, lid 2, van het Reglement

door Karl von Wogau, Filip Kaczmarek en Charles Tannock, namens de PPE-DE-Fractie

Alain Hutchinson, Ana Maria Gomes, Glenys Kinnock, Marie-Arlette Carlotti en Thijs Berman, namens de PSE-Fractie

Renate Weber, Marco Cappato, Olle Schmidt, Johan Van Hecke en Thierry Cornillet, namens de ALDE-Fractie

Mikel Irujo Amezaga, namens de Verts/ALE-Fractie

Cristiana Muscardini, Adam Bielan, Ryszard Czarnecki en Konrad Szymański, namens de UEN-Fractie

Luisa Morgantini en Eva-Britt Svensson, namens de GUE/NGL-Fractie

over de situatie in de Hoorn van Afrika

Resolutie van het Europees Parlement over de situatie in de Hoorn van Afrika

Het Europees Parlement,

- onder verwijzing naar zijn eerdere resoluties over de landen in de Hoorn van Afrika,
 - gezien het missieverslag over de Hoorn van Afrika dat de Commissie ontwikkelingssamenwerking op 8 december 2008 heeft goedgekeurd,
 - gelet op artikel 103, lid 2, van zijn Reglement,
- A. overwegende dat de nog niet tot een oplossing gebrachte grensconflicten tussen Ethiopië en Eritrea en tussen Eritrea en Djibouti negatieve gevolgen hebben voor de vrede en de veiligheid in de Hoorn van Afrika; overwegende dat de situatie in Somalië is verworden tot een van de ernstigste humanitaire en veiligheids crises ter wereld; overwegende dat de situatie in Soedan een ernstig veiligheidsrisico vormt voor de regio,
- B. overwegende dat Ethiopië en Eritrea de oorlog beëindigden met het ondertekenen van de "Overeenkomsten van Algiers", die met internationale bemiddeling tot stand waren gekomen en die voorzien in de komst van een VN-vredeshandhavingsmissie (UNMEE) en de oprichting van een Ethiopisch-Eritrese grenscommissie (EEBC), maar de partijen verschillen nog steeds van mening over de uitvoering van de overeenkomsten en het besluit van de grenscommissie; overwegende dat UNMEE op 31 juli 2008 moest worden beëindigd omdat Eritrea de missie niet langer steunde,
- C. overwegende dat het geweld in juni 2008 in Ras Doumeira, aan de grens tussen Eritrea en Djibouti, escaleerde en dat daarbij 35 dodelijke slachtoffers en tientallen gewonden waren te betreuren, overwegende dat de VN-Veiligheidsraad er op 12 juni 2008 bij beide partijen op heeft aangedrongen de wapens te laten rusten en de troepen terug te trekken tot de posities van de daarvoor geldende status quo; overwegende dat de situatie op dit moment rustig is maar dat deze kan escaleren omdat de troepen zo dichtbij zijn,
- D. overwegende dat op 29 oktober een terroristische bomaanslag is gepleegd op het Ethiopische consulaat en VN-kantoren in Hargeysa, de hoofdstad van Somaliland, en dat radicale islamitische milities daarvoor de verantwoordelijkheid hebben opgeëist,
- E. overwegende dat in november 2008 een nieuwe onderhandelingsronde in Djibouti heeft plaatsgevonden die heeft geleid tot een machtsdeling tussen de TFG en de oppositie van de ARS-D,
- F. overwegende dat de intergouvernementele ontwikkelingsautoriteit (IGAD) in een conferentie van 29 oktober in Nairobi met vertegenwoordigers van de federale overgangsinstellingen en leden van de federale overgangsregering een zevenpuntenplan heeft aangenomen ter ondersteuning van het vredesproces in Somalië en een mechanisme heeft ingesteld om de tenuitvoerlegging te bewaken,

- G. overwegende dat Ethiopië sinds november 2008 steeds meer troepen uit Mogadishu en alle andere plaatsen in Somalië waar zij nog altijd aanwezig zijn, heeft teruggetrokken; overwegende dat AMISOM (de Missie van de Afrikaanse Unie in Somalië) die sinds maart 2007 voornamelijk tot Mogadishu beperkt bleef, er nu alleen voor staat;
- H. overwegende dat de federale overgangsregering (TFG) van Somalië er in vier jaar niet in is geslaagd een breed gedragen regering in te stellen; overwegende dat er, als gevolg van het recente aftreden van president Abdullahi, een reële dreiging bestaat dat rivaliserende facties weer beginnen te vechten,
- I. overwegende dat piraterij een ander belangrijk veiligheidsprobleem is voor de Hoorn van Afrika; overwegende dat de strijd tegen piraterij niet alleen met militaire middelen kan worden gewonnen, maar hoofdzakelijk afhangt van een succesvolle bevordering van vrede, ontwikkeling en natievorming in Somalië; overwegende dat het Wereldvoedselprogramma als gevolg van de piraterij de levering van voedselhulp aan Somalië moest opschorten, waardoor de reeds precaire humanitaire situatie nog werd verergerd,
- J. overwegende dat de EU op 8 december 2008 haar maritieme operatie EU NAVFOR Somalië (of operatie Atalanta) heeft gestart ter bescherming van zeeconvooyen van het Wereldvoedselprogramma en andere koopvaardij schepen die door de wateren voor de Somalische kust varen,
- K. overwegende dat het mislukken van de uitvoering van het Algemeen Vredesakkoord (CPA) tussen het noorden en het zuiden van Soedan zou kunnen leiden tot een afscheiding, die waarschijnlijk gepaard gaat met een militair conflict over de olievoorraden in het grensgebied; overwegende dat deze afscheiding hoogstwaarschijnlijk zou leiden tot het uiteenvallen van het land, waarbij Darfur en het oostelijk deel naar onafhankelijkheid zouden streven en interetnische gevechten zouden uitbreken, die nog zouden worden aangewakkerd door inmenging van buurlanden, zoals Eritrea,
- L. overwegende dat Djibouti nog altijd voor enorme uitdagingen staat en dat de situatie van dit land door de mondiale voedselcrisis alarmerende vormen aanneemt; overwegende dat de Ogaden, in de Ethiopische regio Somali, geteisterd wordt door ernstige droogte en dat de door de regering gecontroleerde voedselhulp voor de bevolking deze niet bereikt, ondanks recente vooruitgang met de verstrekking van voedselhulp door het Wereldvoedselprogramma (WFP) in deze regio, aangezien er nog steeds melding wordt gemaakt van vertragingen omdat toestemming van het leger nodig is om in Somali te mogen reizen,
- M. overwegende dat de situatie met betrekking tot mensenrechten, rechtsstaat, democratie en bestuur in alle landen van de Hoorn van Afrika bij de EU al vele jaren grote bezorgdheid wekt; overwegende dat er geloofwaardige berichten bestaan over willekeurige arrestaties, dwangarbeid, foltering en mishandeling van gevangenen, alsmede over vervolging van journalisten en politieke onderdrukking in de regio;
- N. overwegende dat het meerderheidsstelsel, dat tijdens de parlementsverkiezingen van 2008 werd toegepast, zeer ongunstig is voor de oppositiepartijen en een bron van zorg is in Djibouti, waar de oppositiepartij MRD in juli 2008 bij presidentieel decreet werd

verboden wegens volstrekt onbewezen geruchten over het ondersteunen van een Eritrese aanval op het land, terwijl het ontslag van leden van de UDT/UGTD-leiding wegens deelname aan vakbondsactiviteiten nog steeds niet is teruggedraaid;

- O. overwegende dat ngo's en de oppositie bang zijn dat de regeringscontrole toeneemt en de politieke ruimte wordt ingeperkt door de pas aangenomen perswet en de wet op de inschrijving van politieke partijen in Ethiopië; overwegende dat de wet op de ngo's (the Proclamation for the Registration and Regulation of Charities and Societies), die door de Ethiopische regering is aangenomen en door het parlement werd geratificeerd, de activiteiten van de internationale en Ethiopische organisaties die werkzaam zijn op terreinen als gelijkheid, rechtvaardigheid, mensenrechten en oplossing van conflicten, in ernstige mate zou kunnen beknotten;

Regionale veiligheid

1. dringt er bij de regering van Ethiopië op aan de virtuele demarcatie tussen Eritrea en Ethiopië die door de Grenscommissie is vastgesteld, officieel te erkennen als definitief en bindend; dringt er bij de Eritrese regering op aan akkoord te gaan met een dialoog met Ethiopië, waarbij de verplaatsing van troepen uit het grensgebied en de fysieke demarcatie volgens het besluit van de Grenscommissie aan de orde moeten komen, alsook de normalisering van de betrekkingen tussen de twee landen, wat onder meer het opnieuw openstellen van de grens voor handelsverkeer dient te omvatten; dringt er bij de internationale gemeenschap en de EU op aan druk uit te oefenen op beide zijden om uit de huidige impasse te geraken;
2. dringt er bij de Raad op aan een Speciale Vertegenwoordiger/Gezant van de EU voor de Hoorn van Afrika te benoemen;
3. dringt er bij de Raad en de Commissie op aan in het kader van het regionaal politiek partnerschap voor vrede, veiligheid en ontwikkeling in de Hoorn van Afrika haar inspanningen te continueren voor het vaststellen van projecten van gemeenschappelijk belang die bijvoorbeeld op terreinen als energievoorziening, grensoverschrijdende handel en havens een functionele samenwerking tussen Eritrea en Ethiopië op gang zouden kunnen brengen;
4. dringt er bij de Eritrese regering op aan de huidige opschorting van het lidmaatschap van de IGAD te heroverwegen; dringt er bij de AU en de IGAD op aan Eritrea niet buiten te sluiten en de Eritrese regering aan te moedigen om opnieuw deel te nemen aan inspanningen voor het bevorderen van regionale en subregionale samenwerking;
5. dringt er bij de Eritrese regering op aan samen met de Djiboutiaanse regering een onafhankelijke onderzoeksmissie uit te nodigen om onderzoek te doen naar de situatie in Ras Doumeira; dringt er bij de twee landen op aan hun onderlinge betrekkingen via dialoog en diplomatie te herstellen;
6. dringt er bij de Raad en de Commissie op aan zich te blijven inspannen voor institutionele opbouw in Somalië, tenuitvoerlegging van het vredesakkoord van Djibouti en ondersteuning van de inspanningen van de IGAD voor het bevorderen van het vredesproces; dringt aan op versterking van AMISOM en het inzetten van de VN-

stabilisatiemacht, zodra dit uit politiek en veiligheidsoogpunt mogelijk is

7. veroordeelt de steeds frequentere aanvallen op humanitaire hulpverleners van de afgelopen maanden, die de hulpoperaties ernstig hebben belemmerd en er mede toe hebben bijgedragen dat de humanitaire situatie in Somalië is verslechterd; dringt er bij de humanitaire coördinator van de VN voor Somalië op aan, los van het vredesproces van Djibouti, per geografische regio te gaan onderhandelen over de toegang van humanitaire hulpverleners, de voedselleveranties op te voeren en de erbarmelijke humanitaire situatie te verzachten;
8. onderstreept dat het, aan de vooravond van het bereiken van een noord-zuidovereenkomst in Sudan, van essentieel belang is op alle fronten te blijven streven naar de uitvoering daarvan en de nodige druk op de ketel te houden; dringt er derhalve bij de Raad en de internationale gemeenschap op aan, hun steun voor de tenuitvoerlegging van het algemeen noord-zuid-vredesakkoord in Sudan uit te breiden en te waarborgen dat UNAMID in Darfur volledig inzetbaar is;
9. dringt er bij de Raad en de Commissie op aan de IGAD en haar inspanningen voor het ontwikkelen van een integratieplan voor de regio en voor het versterken van de regionale instellingen te blijven ondersteunen;

Voedselzekerheid en ontwikkeling

10. dringt er bij de Eritrese regering op aan bij het beoordelen van de voedselzekerheidssituatie nauwer samen te werken met internationale organisaties, zodat tijdig en gericht maatregelen kunnen worden genomen;
11. dringt er bij de Eritrese regering op aan de EG onbelemmerd toegang te geven tot projecten die met Gemeenschapsgeld worden gefinancierd en zich meer open te stellen voor technische bijstand voor projecten en programma's waartoe gezamenlijk is besloten; dringt er ook bij de regering op aan de NGO-Proclamatie zodanig aan te passen dat aan ngo's die bereid zijn om in Eritrea ontwikkelingsactiviteiten te ontplooiën, lagere financiële eisen worden gesteld;
12. verzoekt de Ethiopische regering humanitaire organisaties onbepaald toegang te geven tot de Ogaden in de regio Somali en alle nodige voorwaarden te scheppen zodat de hulp alle begunstigden in deze regio bereikt;
13. verzoekt de Commissie via het regionaal politiek EU-partnerschap voor vrede, veiligheid en ontwikkeling steun te blijven verlenen aan regionale antwoorden op grensoverschrijdende uitdagingen, en in het bijzonder aan het regionaal beheer van watervoorraden, wat een essentieel aspect van voedselveiligheid is;
14. verzoekt de Commissie te controleren dat geen van haar hulpprogramma's, waaronder 'cash for work', door dwangarbeiders wordt uitgevoerd;

Mensenrechten, democratie en bestuur

15. verzoekt de Eritrese regering alle politieke gevangenen en gedetineerde journalisten in staat van beschuldiging te stellen en onmiddellijk voor te geleiden of hen

onvoorwaardelijk en onmiddellijk in vrijheid te stellen;

16. verzoekt de Eritrese regering de mensenrechten en fundamentele vrijheden, waaronder de vrijheid van vereniging, de vrijheid van meningsuiting, persvrijheid en gewetensvrijheid, volledig na te leven;
17. is ernstig bezorgd wegens het feit dat de Zweeds-Eritrese journalist Dawit Isaak na zijn arrestatie in september 2001 nog altijd gevangen zit, zonder door een rechtbank te zijn veroordeeld, en verlangt de onmiddellijke vrijlating van Dawit Isaak en andere gedetineerde journalisten;
18. verzoekt de EU haar opstelling jegens Eritrea te herzien als geen vooruitgang wordt geboekt met de kernmodaliteiten, zoals die in artikel 9 van de Overeenkomst van Cotonou zijn vastgelegd (artikel 9), met name met betrekking tot belangrijke mensenrechtenkwesties (toegang voor het ICRC tot gevangenen, vrijlating van de G11);
19. verzoekt de autoriteiten in Djibouti de politieke rechten van oppositiepartijen en onafhankelijke mensenrechtenorganisaties te beschermen, wat onder meer het garanderen van volledige persvrijheid, vrijheid van vergadering en vrijheid van meningsuiting behelst; onderstreept de noodzaak dat de regering en de oppositie in een zinvolle dialoog treden, die zou moeten leiden tot een dusdanige aanpassing van de kieswet dat bestaande politieke partijen eerlijker in het parlement zijn vertegenwoordigd; verzoekt de autoriteiten in Djibouti de oppositiepartij MRD toe te staan haar werkzaamheden te hervatten en alle leden van de leiding van de vakbond UDT/UGTD, die wegens vakbondsactiviteiten werden ontslagen, weer hun functie te laten vervullen;
20. verzoekt de regering van Djibouti zowel wettelijke als praktische maatregelen te nemen om de rechten van vakbonden, zoals die zijn neergelegd in de kernverdragen van de IAO, beter te beschermen;
21. verzoekt de autoriteiten van Djibouti alles in het werk te stellen om de verantwoordelijkheid vast te stellen voor de slachting in Arhiba van 1991 en gerechtelijke stappen tegen de daders te nemen;
22. betreurt dat het Ethiopische parlement de wet op de ngo's (Proclamation for the Registration and Regulation of Charities and Societies) heeft geratificeerd; dringt aan op significante aanpassingen om de elementaire beginselen op het vlak van de mensenrechten te waarborgen; verlangt een niet-restrictieve uitvoering van deze wet en dringt erop aan dat de Commissie de tenuitvoerlegging nauwlettend in het oog houdt;
23. dringt erop aan dat de Ethiopische autoriteiten de perswet en de wet op de inschrijving van politieke partijen, alsook de samenstelling van de kiesraad, zodanig herzien dat de politieke rechten van oppositiepartijen worden gewaarborgd; dringt erop aan dat beschuldigingen van intimidaties en van willekeurige arrestaties van leden van de oppositie en maatschappelijke organisaties onderzocht en de verantwoordelijken berecht worden;
24. is diep geschokt door de detentie van Birtukan Midekssa, leider van de oppositiepartij

Unity for Democracy Justice (UDJ), en verlangt haar onmiddellijke en onvoorwaardelijke vrijlating;

25. verzoekt de Ethiopische autoriteiten het inschrijvingsverzoek van de nationale lerarenvereniging (NTA) onverwijld en conform de geldende voorschriften te behandelen en de leden van deze vereniging niet langer te vervolgen;
26. verzoekt de regeringen van Ethiopië, Eritrea en Djibouti en de Raad, overeenkomstig artikel 8 en Bijlage VII van de herziene Overeenkomst van Cotonou, samen te besluiten om de politieke dialoog over mensenrechten, democratische beginselen en de rechtsstaat, met inbegrip van bovengenoemde kwesties, te intensiveren, met als doel het vaststellen van benchmarks en het bereiken van zichtbare resultaten en vorderingen op de grond;
27. is ingenomen met het feit dat in 2009 verkiezingen in Sudan zullen worden gehouden, maar stelt vast dat de wetten die de vrijheid van meningsuiting en organisatie voor individuele personen, politieke partijen en de pers beknotten en die in strijd zijn met het Algemeen Vredesakkoord (CPA) en de nationale interimgrondwet (INC), nog niet zijn veranderd en dat er evenmin een nationale mensenrechtencommissie is opgericht; beklemtoont dat intrekking van deze wetten en vervanging door wettelijke maatregelen die in overeenstemming zijn met het CPA en de INC, alsmede oprichting van een nationale mensenrechtencommissie, noodzakelijke voorwaarden zijn voor een milieu waarin vrije en eerlijke verkiezingen kunnen worden gehouden;
28. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Commissie, de Raad, de lidstaten, de voorzitter van de Commissie van de Afrikaanse Unie, de fungerend voorzitter van de Conferentie van de Afrikaanse Unie, de secretaris-generaal van de Afrikaanse Unie, het Pan-Afrikaanse Parlement, de regeringen en parlementen van de IGAD-landen en de voorzitters van de Paritaire Parlementaire Vergadering ACS-EU.